

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift

juli - augustus 2022

tweemaandelijks tijdschrift jaargang 47 nr.4

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Mene | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

VAKANTIE!

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herreman, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN & CARTOONIST

Ivan Herman, Jem De Winter, Kevin Werbrouck (Cartoonist)

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op zaterdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
28 juli en 24 september

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

Redactioneel	3
Ik ga op vakantie en ik neem mee	4
Vakantie in Bredene	9
Cultureel Ondernemerschap	10
Niet ernstig, alhoewel...	12
Een standpunt van de werkgroep Lentefeest Kortrijk	14
Activiteitenkalender	16
Kwertoons in Mozaïek	18
Activiteiten uit de regio: huisvandeMens	21
EVA22-04 en zijn thuisfront.	21
Laatsteloodjes.be	24
Word leerkracht niet-confessionele zedenleer	25
Elucubraties van een oude brompot	26
Activiteiten uit de regio: Plantjesweekend	29
Activiteiten uit de regio: Ma'Blues	29
Steun voor Oekraïne...	30

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijkse nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

Het zomert en in de vakantiedagen wil een overgroot deel van de mensen op reis naar verre oorden. Nadat Corona ons aan onze thuishaven kluisterde met als enige ontsnappingsplek een pier aan de Noordzee is de goesting om ver weg te gaan nog groter geworden. Soms is de vakantieplek bijna even vertrouwd als de eigen thuisstede, omdat men elk jaar dezelfde plek opzoekt om er te verpozen en krachten op te doen voor het najaar. Anderen zoeken elk jaar een nieuwe vakantieplek op om zich te laven aan al het schoons en indrukwekkends dat het gebied te bieden heeft. Dit kan zand of water zijn, of hoge bergen om te beklimmen. Indrukwekkende gebouwen, kastelen burchten worden druk bezocht, marktpleinen worden aangedaan.

Een van de constanten op reis is de lectuur. Ofwel neemt men lang opgespaarde katernen uit weekendkranten mee of vult zijn tas met magazines door familieleden opgespaard om door te nemen op rustige en uitrustende momenten. Er worden ook veel boeken gelezen op reis en soms is de honger groter dan het leesvermogen en komt men leestijd te kort voor de meegenomen werken. Voor anderen dan weer zijn boeken de voornaamste activiteit op de zomerreis.

Voor iedereen wat wils. Wij hebben van een aantal lezers en sympathisanten hun favoriete lectuur verzameld en geven ze ter kennis aan onze lezers.

Ook voor wie thuisblijft is er vakantie in eigen streek.

Veel leesgenot en steek alvast deze uitgave van "Zoeklicht" in je vakantietas.

Prettig verlof en veel leesgenot.

Marc Boone

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be

-> www.vcmozaiek.be

-> www.vcdegeus.be

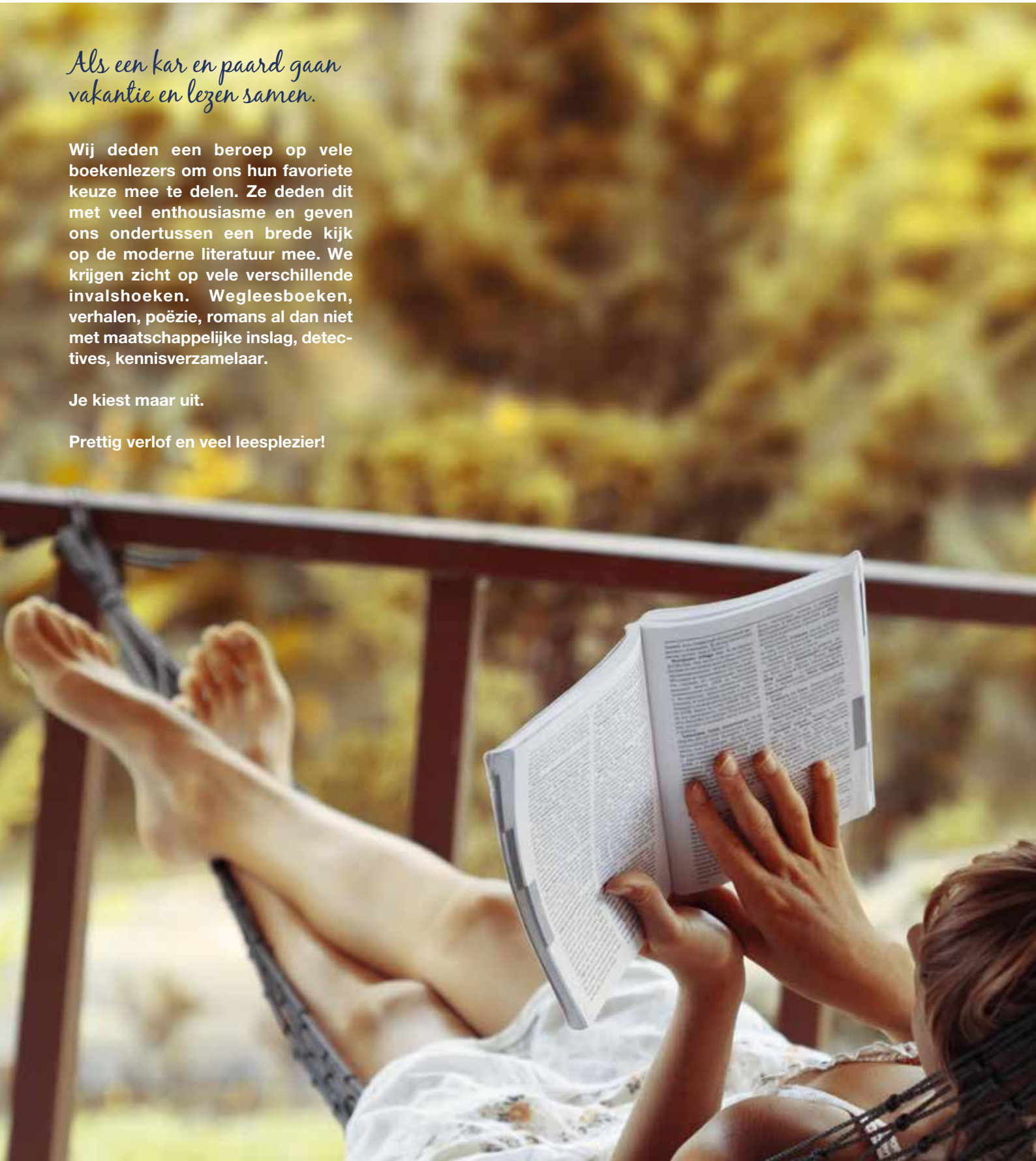
Ik ga op vakantie en ik neem mee

*Als een kar en paard gaan
vakantie en lezen samen.*

Wij deden een beroep op vele boekenlezers om ons hun favoriete keuze mee te delen. Ze deden dit met veel enthousiasme en geven ons ondertussen een brede kijk op de moderne literatuur mee. We krijgen zicht op vele verschillende invalshoeken. Wegleesboeken, verhalen, poëzie, romans al dan niet met maatschappelijke inslag, detectives, kennisverzamelaar.

Je kiest maar uit.

Prettig verlof en veel leesplezier!

Rik Santens

Abicht Ludo – *Anarchisme*

Coe Jonathan – *Meneer Wilder en ik*

Edouard Louis – *Weg met Eddy Belle-guele*

James Marlon – *Een beknopte geschiedenis van zeven moorden*

Lanoye Tom – *De draaischijf*

Le Carré John – *Silverview*

Waterdrinker Pieter – *Duitse bruiloft*

Janet Vercaemer

Paolo Cognetti – *De acht bergen*

De levenslange zoektocht van twee vrienden naar geluk

Michael Martin – *De wonderen van de woestijn*

Over zandstormen, leegte en jezelf oriënteren.

Kunstfilosoof Antoon Van Braem-

bussche – *Tekens van het onzichtbare*

Over de mystieke dimensie in de kunst

Thar Ben Jelloun – *Yemma*

Een aangrijpend afscheid van zijn moeder die aan dementie lijdt.

Kader Abdolah – *Het huis van de moskee*

Kim Boone

Anthony Doerr – *Wolkenstad*

Vorbij en doorheen het escapisme.

Susannah Clarke – *Jonathan Strange & Mr. Norrel*

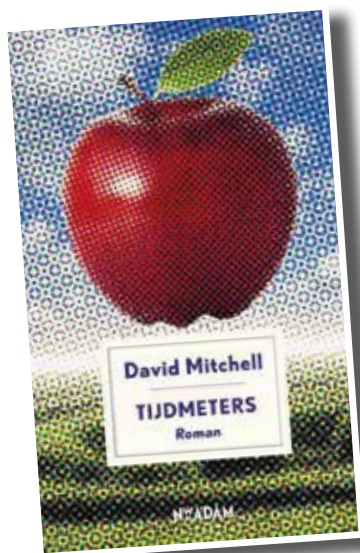
Alternatieve geschiedenis. Engeland begin 19e eeuw. Twee praktische magiërs staan op.

Noah Gordon – *De Heelmeester*

Een rondtrekkend barbier neemt een weesjongen onder zijn hoede. Die bekwaamt zich uiteindelijk in de geneeskunde bij Joodse en Mohammedaanse leermeesters.

David Mitchell – *Tijdmeters*

Magisch realisme. Stilistisch zeer sterk. Meerdere gezichtspunten.

Koen Denaux

Colson Whitehead (auteur van De ondergrondse spoorweg) – *Harlem Shuffle*

Harlem Shuffle is een misdaadroman. Toch zijn niet de misdaadpraktijken van de protagonist het hoofdonderwerp, maar wel de raciale breuklijnen en klasverschillen die Amerika kenmerken.

Roy Jacobsen – *De Onzichtbaren*

Een indrukwekkende eilandverhaal over een vergeten manier van leven.

José Delrue

Agnes Smedley – *Dochter van de aarde*

Een bijzonder boek, grotendeels autobiografisch, van Agnes Smedley, feministische auteur en journaliste die door haar inzet voor de bevrijding van de werkende klasse en de volkeren onder het koloniale juk in conflict komt met de geheime diensten van het Verenigd Koninkrijk. Ik zie een gelijkenis met de huidige vervolging van Julian Assange door de V.S.

Leen VanderVorst

Sasa Stanisic – *Herkomst*

Herkomst van Sasa Stanisic vond ik een ontroerend mooi boek dat gaat over migratie (de Balkanoorlog en een moeder die moslim is, een vader die christen is), over je willen verbinden met je wortels (waar zitten de familie verhalen en waar zitten de familieleden), over een erg mooie relatie met een dementerende grootmoeder... een aanrader, echt waar.

Sasja Filipenko – *De Ex-zoon*

De Ex-zoon van Sasja Filipenko vond ik evenzeer mooi debuut-boek, dat dus iets vertelt over de wereld in Wit-Rusland: een wereld van stilstand... .

Lana Bastasic – *Vang de Haas*

Ook *Vang de Haas* is een debuutroman, van Lana Bastasic en een verhaal ver-

bonden aan voormalig Joegoslavië, dit gaat over 'hoe onze levens ook vorm krijgen door de plek waar we wonen' en over 'vriendschap' ook al groeien we uit elkaar

Slobodan Snajder – *De reparatie van de wereld*

De reparatie van de wereld is [...] een bijna mythische mini-familieroman, een grimmige schelmenroman, een schrijvende liefdesroman, een ontluisterend portret van een huwelijk, een ontzagwekkende historische roman (over Kroatië, de Tweede Wereldoorlog, het naoorlogse communisme) en, tot slot, een bijna weemoedige ideeënroman over herinnering, engagement, migratie, identiteit, de existentiële betekenis van kunst en over de grote vraag wat we nu eigenlijk aan moeten met het leven.' ***** de Volkskrant

Elif Shafak – *Het eiland van de verdwenen bomen*

Dit boek mag zeker ook meegenomen worden op vakantie...

Lisa Weil – *Aleksandra*

Voor wie wat geschiedenis van Oekraïne wil verorberen via een roman... (dit is denk ik een boek dat niet iedereen graag zal lezen en waarvan ik ook denk dat je al wat van die geschiedenis moet kennen om alles te kunnen kaderen)

Wiesław Myśliwski – *Het oog van de naald*

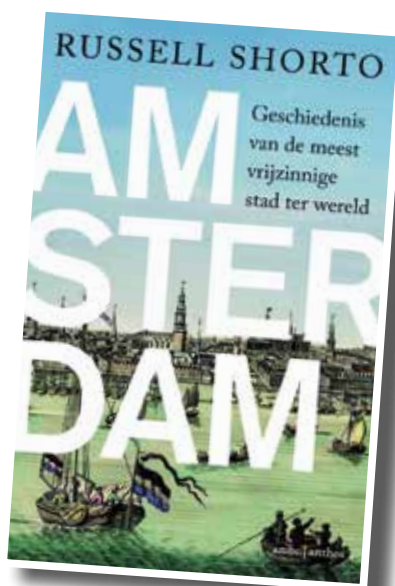
Kinderen van Brezjnef van Sana Valiulina een boek dat veel vertelt over het Rusland van 'vandaag'

Alexander Kluge – *Lente met witte vlaggen*

Yvan Herreman

Russel Shorto – *Amsterdam: geschiedenis van de meest vrijzinnige stad ter wereld*

Toen ik verleden jaar de boetiek van de Hermitage in A'dam bezocht botste ik op een boek getiteld "Amsterdam, the most liberal city in the world". Gelukkig stonden er ook een vertaling in het Nederlands met als titel ";;;;; de meest vrijzinnige stad in de wereld. Ik wist niet dat "liberal" te maken had met vrijzinnig zijn. Russell Shorto brengt dit in dit boek mooi naar voor. Van de aanleg van de eerste grachten in de 14e eeuw tot het begin van de 21ste eeuw, waarin vrijzinnige idealen onder vuur liggen.

Anton Tsjechov – *De dertig beste verhalen*

Al zijn verhalen zijn doorweekt met domheid, wreedheid, bijgeloof en wodka en terzelfder tijd schrijft hij over de tederheid en ontroerende naïviteit van de mens. Laat je meeslepen in mooie dialogen en de beelden krijg je er gratis bij.;

Dirk Velghe – *De ziel van Parijs*

Dit boek gaat over verhalen uit de geschiedenis die alleen een echte Parijzenaar kan vertellen. Laat je mee glijden

in de luchtige maar steeds onderbouwde verhalen en je krijgt een totaal nieuw zicht wat er zoal gebeurd is in Parijs en zoals Johan op de Beeck schreef "Geen betere lectuur voor in je luie zetel dromend van de volgende dag in het eeuwige Parijs en dan Paris s'éveille... op de tonen van Jacques Dutronc ....--"

Wim Distelmans

Hans Rosling – *Feitenkennis*

Feitenkennis gaat over helder en kritisch denken en geeft tips hoe dat te doen. Het leest als een trein met verrassende en illustratieve anekdotes die op een ontroerende wijze en met positieve ingesteldheid de wereld achter de feiten toont. Verplichte lectuur voor iedereen en méér dan leerzaam voor o.a. antivaxers en mensen die zich willen wapenen tegen fake news zoals dat uit Rusland. Een hartverwarmend handboek voor helder denken en waarom het beter gaat dan je denkt.

Filiep Van de Wiele

Marc Michils – *Kom op*

Om de vakantie goed door te komen raad ik jullie volgend boek aan: *Kom op* van Marc Michils van Kom op tegen Kanker.

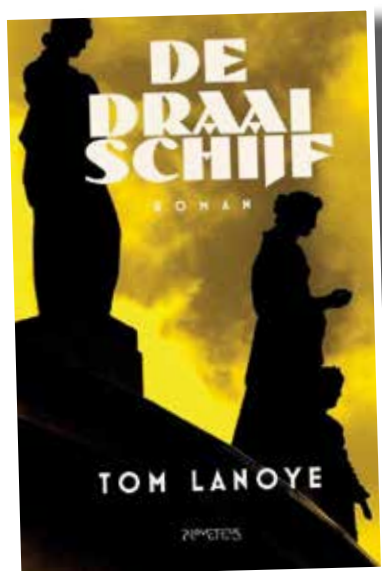
Dit boek is een ode aan solidariteit en solidaire mensen. Maar tegelijk is het geschreven vanuit een oprechte verontwaardiging over de stijgende verzuring

en onverdraagzaamheid in onze samenleving. Vijandigheid, vooroordelen en haat halen het steeds meer van empathie, begrip en respect. Willen we echt zo verder? De Vlaming is veel solidairder dan men ons wil doen geloven. Vanuit zijn dagelijkse ervaring als directeur van Kom op tegen Kanker toont Marc Michils een ander beeld van onze samenleving, door de honderdduizenden solidaire mensen een stem en een gezicht te geven.

Dit boek is een uitnodiging aan iedereen om mee te doen in de samenleving. De auteur legt een plan voor met concrete actiepunten om een noodzakelijke maatschappelijke ommezwaai te maken. Hoe halen we de vijandigheid uit de samenleving en brengen we meer solidariteit en samenwerking in de samenleving? Zo kan verzuring plaatsmaken voor respect, enthousiasme en vooruitgang.

Benedict Wydooghe

Kristien Hemmerechts – *Het verdriet van Vlaanderen, op pad met Hein en Toon, tweeling van de collaboratie*
Jeroen Olyslaegers – *WIL*
Stefan Hertmans – *De opgang*
Tom Lanoye – *De draaischijf*

Bernard Decock

Wij verkennen een streek altijd te voet en dus maken wandelgidsen, kaarten en natuurgidsen (flora, fauna) deel uit van onze uitrusting. Je komt in den vreemde wel eens een rare vogel tegen

en een verrekijker samen met een vogelgids helpen je die ontmoeting nader te kaderen. Alhoewel we uit een streek komen waar burgers hun neus voor madeliefjes en paardenbloemen in de groenperkjes en gazonnetjes ophalen, houden we regelmatig langs onze weg halt om bomen en planten te bewonderen. Ons fototoestel legt verschillende plantjes en kruipende en fladderende beestjes vast. 's Avonds bladeren we dan door onze natuurgidsen om nader kennis met die vreemdelingen te maken. In de rugzak steekt ook een boekje met puzzels om de hersenen te vermoeien terwijl de benen aan het rusten zijn.

Philipp Dettmer – *Immuun – Over het fascinerende systeem dat ons in leven houdt*

Na het wandelen neem ik graag populairwetenschappelijk werk door. Zo nam ik kortgeleden het boek "Immuun – Over het fascinerende systeem dat ons in leven houdt" van Philipp Dettmer (Alfabet Uitgevers) door. Een vlot geschreven werk dat je laat kennis maken met de verdedigingslijnes van het menselijk lichaam. Na de ernst is een toetje poëzie dan meer dan welkom. Het van stappen vermoeide lijf wordt zo boven het zinderende landschap verheven. De vervoering van de verzen spoort je aan om de volgende dag verder te stappen.

De weg houdt mijn voetstappen bij.
 Toch ga ik hem niet,
 hij gaat mij.
 Terwijl hij mij gaat gaat hij
 zijn eigen weg. Waar hij gaat
 is het mijn spoor dat hij draagt.

Amir Afrassiabi

Wandelaar, je sporen
 zijn de weg, en zij alleen;
 wandelaar, er is geen weg,
 de weg ontstaat in het gaan.
 Gaandeweg ontstaat de weg,
 en als je omkijkt
 zie je de baan die nooit meer
 betreden zal worden.
 Wandelaar, er is geen weg,
 slechts een kielzog in de zee.

Antonio Machado

De wandelaar

De wandelaar hijgt. Bij het achterlaten van niets heeft hij ervaren hoe alles blijft. Langs de jaren voordien ging zijn tocht. Wat tot bedaren werd gebracht, als met water besprenkeld stof, wordt herdacht. In over elkaar gelegde landschappen vindt hij één voor één iedereen terug. Alleen: omkeren naar zichzelf kan hij niet.

Eddy van Vliet

Luc Vanneste

Ton Lemaire – *Tegen de tijd, kanttekeningen bij onze wereld*

Het zijn veertig korte essays over wat ons hoort te beroeren. Lemaire is een van de belangrijkste Nederlandstalige filosofen, die een groot oeuvre op zijn naam heeft. Hij schrijft goed en bevattelijk. De korte stukken zijn uitstekend geschikt voor een vakantieritme. Hij pleit wel voor een complete ommekeer, wat op vakantie misschien tot een ongemakkelijk gevoel kan leiden.

Marc Boone

Met stip:
Antonio Scurati – *De zoon van de eeuw*
 Over het ontstaan van het fascisme en hoe de jonge Benito Mussolini handig

manoeuvreert om deze ideologie naar persoonlijk gewin te draaien en zo een ideologie installeert.

Miranda Ulens

Ian Pears – *De val van Stone*

Een meeslepend, historisch epos over de opkomst van Londen als financieel centrum van de wereld en over John Stone, industrieel en wapenhandelaar.

Ken Follett – *de Century trilogie*

Met Val der Titanen, het eerste deel in de Century-trilogie dat zich in 1911 afspeelt, staat Ken Follett garant voor levensechte personages van 5 families die we doorheen de verschillende decennia volgen.

Nacht van het kwaad is het indrukwekkende vervolg, waarin de dappere jonge mensen van een nieuwe generatie hun eigen weg zoeken in een door oorlog geteisterde wereld.

Tegen de turbulente achtergrond van burgerprotesten, politieke schandalen, de val van de Berlijnse Muur, de Cuba-crisis en de opkomst van de rock-on-roll vinden moedige jonge mensen uit vijf met elkaar verweven families ieder hun weg door de geschiedenis in het laatste deel uit de Century-trilogie: Kou uit het oosten.

Marisha Pessl – *Calamiteitenleer voor gevorderden*

Calamiteitenleer voor gevorderden is een duizelingwekkend verhaal over de dood en vlinders, vrouwen, zwerftochten, hoogtepunten uit de westerse literatuur, politiek radicalisme.

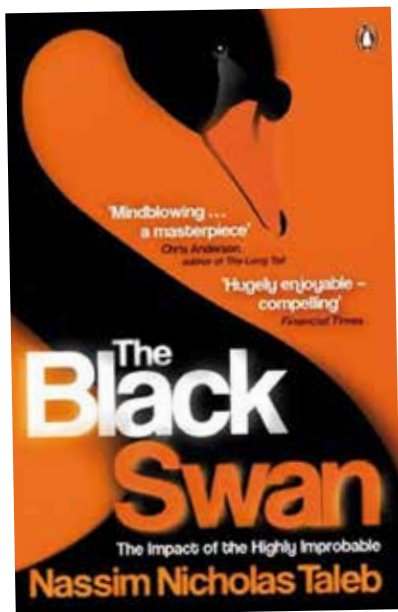

Simon Bekaert

Nassim Nicholas Taleb – *The Black Swan: The Impact of the Highly Improbable*

De Zwarte Zwaan staat symbool voor onvoorspelbare gebeurtenissen die een enorme impact hebben op onze samenleving en achteraf aannemelijk en voorspelbaar worden gemaakt. Het boek is een filosofische non-fictie roman en kwam voor het eerst uit in 2007, maar met de coronapandemie en de Russische invasie van Oekraïne is het actueler dan ooit.

Het boek bestaat ook in een Nederlandse vertaling, maar ik heb me laten vertellen dat die vertaling wat te kort schiet, en dus ga ik voor het Engelstalig origineel.

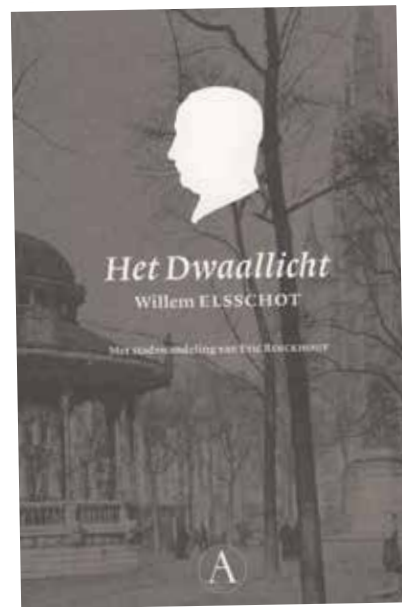

Dirk De Meester

Ik ben even op reis geweest langs mijn boekenrekken en bij het plankje **Elschot** vond ik een boekje dat ik al lang uit het oog had verloren. Het is een gelegeheidsuitgave van het meesterwerkje *Het dwaallicht*, dat ongetwijfeld samen met het volledig werk van **Willem Elschot** bij de -naar ik meen in de vergetelheid wegdeemsterende- Vlaamse canon zou moeten behoren.

Het merkwaardige en interessante eraan is dat het naast de tekst van de

novelle de beschrijving bevat van een stadswandeling door Antwerpen van de hand van Eric Rinckhot waarin je de zwerftocht door de stad kan overdoen.

Dario Gouwy

Als eerbetoon aan de pas overleden Jeroen Brouwers zou ik iedereen de 3 Indië-romans van hem aanraden: Het verzonkene, Bezonken rood en De zondvloed. Die zijn apart of in 1 gebundelde uitgave verkrijgbaar. Maar met Brouwers zit je eigenlijk steevast goed. Of dat nu over zijn jeugdijaren in de school gaat in "Het hout" of over een soort bejaarde alter ego in het bejaardentehuis in "Cliënt E. Busken" (-zijn laatste worp). Taalgenie der Lage Landen.

Een absolute aanrader is het laatste werk van de Argentijnse schrijver Andrés Neuman: "Breuk". De centrale figuur is Yoshie Watanabe, een overlevende van de atoombom.

Voor wie zich tijdens de zomervakantie wil onderdompelen in de Britse rockscène van de jaren zestig (de Stones, Bowie, ... ze passeren allen de revue) zal zich zot amuseren met weer maar eens een topser van een roman van David Mitchell: Utopia Avenue.

Vakantie in Bredene

Bredene is een van de 10 kustgemeentes. Gekend om zijn campings.

Wil je een vakantie die familievriendelijk, sportief en milieuvriendelijk is, dan bent U aan het juiste adres. Meer nog, naturalisten hebben een eigen stukje strand om bloot te zonnen. Wandelaars en fietsers kunnen er prachtige tochten maken. En er is geen dijk om te flaneren, maar een joggingpiste in de duinen.

Wandelen en fietsen

Bredene wil zich profileren als een gemeente waar je kan sporten. Er zijn 10 fietsroutes en 8 bewijzerde wandelroutes. In de duinen kan je joggen en klimmen. De Spanjaardduin heeft een mooie begroeting. Je vindt er de zeldzame duin orchis. Natuurpunt opent soms op zondagvoormiddag het afgeschermd natuurgebied dat je gratis kan

ontdekken met een gids. In de buurt vinden naturalisten het naaktstrand.

Kunst

In Bredene dorp is er een mooie kunstgevelroute. Annie Vanhee schildert sinds een 10-tal jaar grote murales in overleg met de bewoners. Maar je vindt er ook andere kunstwerken zoals het monumentale naaktbeeld van Blonde Betsy met de poëtische titel "De wind" op het duinenplein. In het Paalsteenpark staat "unstable territories" een recente aankoop van het gemeentebestuur. In de omgeving van het Vrijzinnig centrum de Fakkelt staat een ganse reeks installaties en beelden die de vrijzinnige ideeën concretiseren.

Erfgoed

Bredene heeft een rijk verleden. De visserskapel is een bedevaartsoord en

een herdenkingsplaats voor overleden vissers sinds de 16^e eeuw. In het heemkundig museum het Turkeyenhof vind je een interessante schelpentententoonstelling en gebruiksvoorwerpen die de tijd van toen weer tot leven brengen. Tijdens het toeristisch seizoen gaan er optredens door in open lucht in dit mooie kader. Ieder jaar festivalt Bredene met een tweedaags festival, waar de kinderaanimatorie fantastisch en los van het festival gebeurt.

Dicht bij Oostende

Wil je eens goed uit de bol gaan? Dan is Oostende dichtbij. Met de tram of het gratis overzetbootje ben je er zo. De kunstgevelroute "The Christal ship" is alvast een topper. Brugge is dichtbij met de trein.

***

Cultureel

Ondernemerschap

Willemsfonds zet in op Cultureel Ondernemerschap en zet hiervoor opnieuw alles op scherp.

De term Cultureel Ondernemerschap gonst al jaren in het culturele veld. De overheid moedigt Cultureel Ondernemerschap sterk aan en ook Willemsfonds zette het op kaart in haar beleidsplan. Kort kan je Cultureel Ondernemerschap definiëren als: het aanboren van nieuwe financiële middelen en het zorgen voor een goede financieringsmix, waarbij (vooruitziend) gedacht wordt aan alternatieven bij afnemende subsidiëring. Nog korter zouden we dit kunnen vertalen als een combinatie van fondsenwerving en het aanbieden van winstgevendende producten. Willemsfonds is echter slechts gedeeltelijk een culturele producent.

In de eerste plaats is Willemsfonds een

waarden gedreven organisatie, een socio-culturele vereniging van enthousiaste vrijwilligers, een vereniging zonder winst (Verenigen is winst!). Cultureel ondernemerschap is voor Willemsfonds dus een grote uitdaging. Cultureel ondernemerschap integreren in Willemsfonds vraagt een nieuwe manier van denken en verwoorden. Spreken over waarden en projecten in termen van product, nadenken over marketingstrategieën en communicatieplannen zijn erg ongewoon. Toch zijn ondernemerschap en innovatief en onafhankelijk denken competenties die inherent aanwezig zijn bij Willemsfonds. We zullen Cultureel ondernemerschap dan ook zo breed mogelijk interpreteren, integreren en uitdragen.

Cultureel ondernemerschap bij Willemsfonds houdt in dat we door een aanbod van toegankelijke, kwaliteitsvolle cultu-

rele activiteiten en ontmoetingen en een doelgerichte communicatie het imago van onze vereniging gaan versterken. Willemsfonds streeft ernaar een relevante partner te zijn voor samenwerkingsverbanden binnen het sociaal-culturele en culturele landschap en daarbuiten: voor het onderwijs en voor het bedrijfsleven.

En dus raakt Cultureel ondernemerschap alles aan: ons aanbod, onze marketing, onze werking en onze partners. Bovenal kan cultureel ondernemerschap bij Willemsfonds niet zonder waarden, niet zonder kwaliteitsvolle projecten en al helemaal niet zonder onze vrijwilligers: vaste partners en ambassadeurs. Daarom moeten we op alle aspecten van onze vereniging inzetten.

Met het Co-creatie Lab Cultureel Ondernemerschap werden eerste stappen

gezet. We startten met een grondige doorlichting, beginnend bij 'Waarom?'. De bestaansredenen voor Willemsfonds werden getoetst aan de veranderde samenleving. We bekeken onze woordenschat en vonden onze waardenschat (of andersom). Verwijzen we even naar de uitspraak van Sven Gatz, Brussels minister voor Open VLD tijdens onze Denkdag: "Je hoeft niet alles te begrijpen om de kracht van woorden te kunnen schatten. Taal is eten en drinken, of inhoud en vorm tegelijk!"

Willemsfonds staat voor vrijzinnig humanisme, filosofisch liberalisme, taal en literatuur. Deze motieven vertalen zich in respect voor elke mens, geloof in de kracht van het individu, vrijheid in denken en liefde voor taal. Zo is Willemsfonds blijvend relevant.

We verlaten een discours ingegeven door een samenleving die gekenmerkt werd door ideologische verzuiling en partijpolitiek en kiezen resoluut voor een ruim(denkend)e interpretatie, een open blik, een dialoog, een ontmoeting.

Onze samenleving vandaag kenmerkt

zich door een aantal tendensen. We definiëerden er enkele: nood aan inclusief denken, communiceren en handelen, toenemende diversiteit en méértaligheid, wijzigingen in beleid door initiatieven van (burger-)bewegingen van onderuit en behoefte aan nuancering tegen onmiskenbaar toenemende radicalisering. Op elk van deze maatschappelijke veranderingen, kan Willemsfonds – vertrekkend vanuit haar basiswaarden – een antwoord bieden.

Willemsfonds is inclusief, staat open voor gelijk- en andersdenkenden en wil binnen die vrijheid van denken mensen verbinden, aanzetten tot kritisch nadenken en actieve participatie binnen onze samenleving. Daarom organiseren we culturele activiteiten en ontmoetingen. Daarop zetten we in.

Zo geeft ons Willemsfonds zin, zo geeft Willemsfonds ons zin.

Een eerste kritische kaap is genomen: Willemsfonds heeft een uitdagende rol te vervullen in onze samenleving. Willemsfonds is nog steeds bijzonder relevant. Voor Cultureel Ondernemer-

schap vertaalt zich dat als: er is plaats op de markt! In een volgende stap buigt de werkgroep zich over het aanbod. Wat zijn voor Willemsfonds: toegankelijke, kwaliteitsvolle culturele activiteiten en ontmoetingen?

We houden jullie graag blijvend op de hoogte.

Cultureel Ondernemerschap vraagt inspiratie en motivatie, constructieve dialoog, feedback ...

Cultureel Ondernemerschap vergt engagement en experiment.

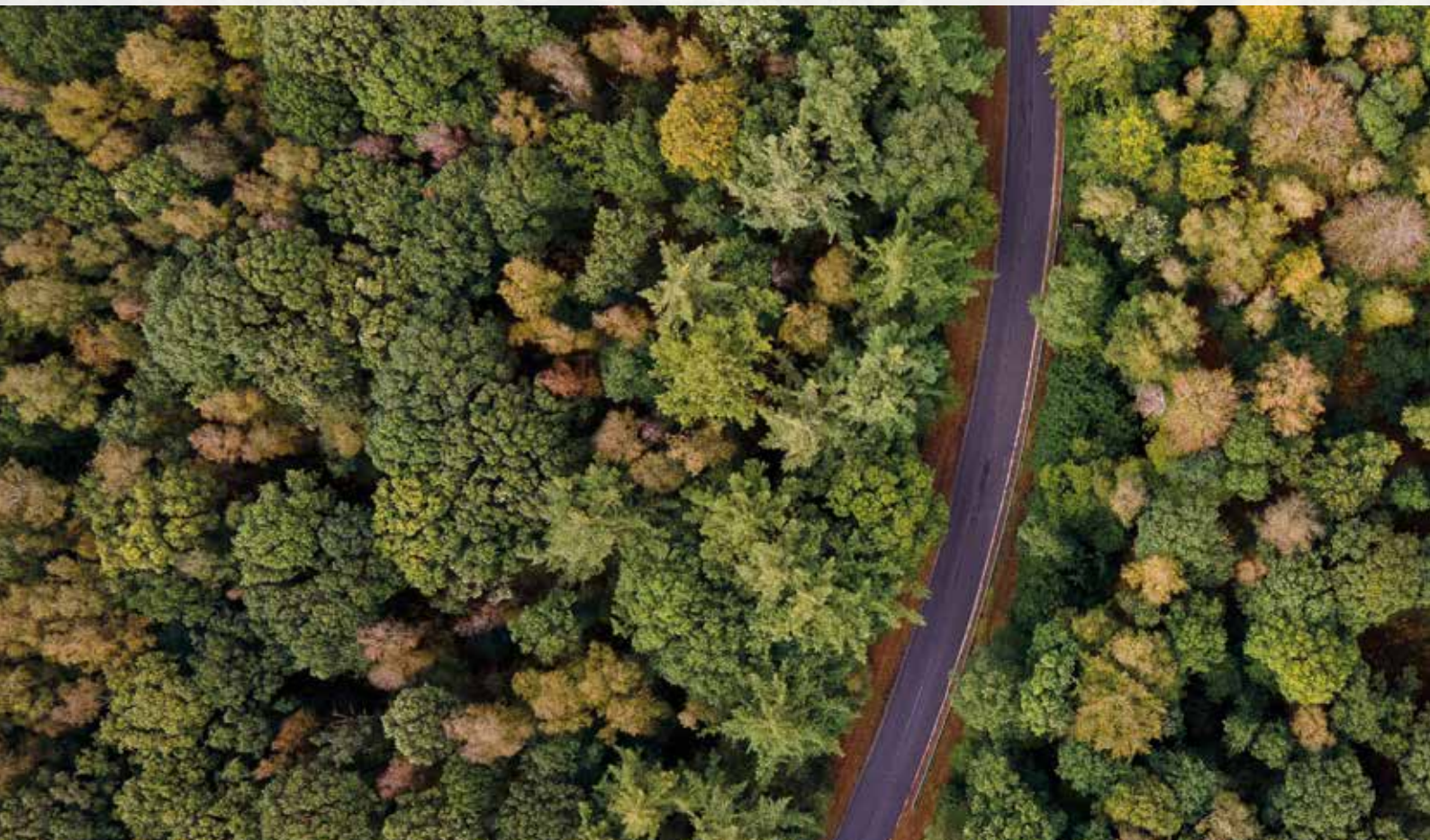
Cultureel Ondernemerschap kan niet zonder samenwerking, kan niet zonder jullie!

Vincent Lagae, voorzitter van het Co-creatie Lab Cultureel Ondernemerschap en lid van bestuursorgaan Willemsfonds vzw

Nathalie Vandriessche, coach Cultureel Ondernemerschap Willemsfonds vzw

***

Niet ernstig, alhoewel...

Op het scherp van de grens tussen vlaanderen en het walenland.

Na 100 keer de weg naar De Gavers te hebben gegaan, hebben we onze vleugels uitgeslagen naar de meest nabijgelegen buitenlandse bergen, de Mont de l'Enclus. De Schelde over, en hop, het voelt bijna alsof we in het eigen land gebleven zijn.

Toch is het een aanrader, toeristisch, historisch, identitair. Binnenrijdend langs Ruien komen we aan op de grens tussen 9690 Kluisbergen en 7750 Mont-de-l'Enclus, tussen Ruien en Orroir. Het verschil tussen die postcodes doen al direct aanvoelen: vanaf hier zijt ge in een ander land. Orroir, welk een verademing, te zien aan de middeleeuwse brievenbus op het twee-gemeentenpunt komen we in een

andere wereld, een wereld van rust en bezinning over de tijd, die verandert en toch blijft.

Zo moet het er in Vlaanderen ook uit gezien hebben honderden jaren geleden.

Van daar uit gaan we langs de straat die noemt Enclus du Haut naar de Toren en zo langs de weg die noemt de Vierschaar naar de Vierschaar. Gans de weg balanceren we op de snee van de grens. De grens tussen 2 gemeenten, al is de één niets meer dan de vertaling van de andere. De grens tussen 2 provincies, zolang die nog bestaan. De grens tussen 2 gewesten, zolang we dit land nog kunnen bijeen houden. En tenslotte: de grens tussen 2 cultuuridentiteiten, en 2 volksgemeenschappen, waarvan de een behoorde tot de Germaanse stam en de andere tot de door Julius Cesar geromaniseerde Galliërs. Soms ligt de grens midden de weg, soms iets over de weg naar links, soms iets naar rechts over de weg.

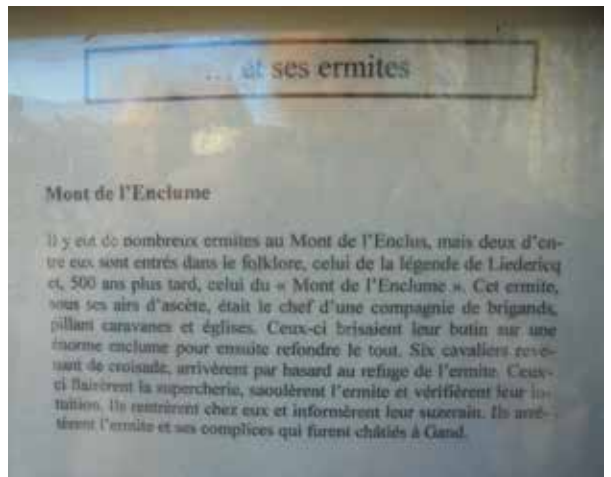
Het Vlaams monument "De Toren" ligt op die manier op Waals gebied, en waarschijnlijk ook de Vlaamse wegwij-

zer-hoogtewijzer die ons leert dat we 141 meter hoog zitten.

Het nijpt de keel toe: hier is echte geschiedenis geschreven. Ik stel het me voor: de holle weg van de Toren naar de Vierschaar: rechts wonen de Gallische families, links de Germanen, die in feite Kelten, en dan nog Morienen waren. Af en toe loopt er een Galliër naar de overkant van de weg, de Germanen drijven hem terug met het gooien van stenen, soms lukt dat, en dan krabbelt de Galliër terug, soms niet, en dan vestigt de Galliër zich aan de Vlaamse kant van de weg. Na verloop van tijd huwt hij, of laat hij zijn partner de weg oversteken, en verzet hij de grenspalen op Vlaamse grond enige meter naar links. Hetzelfde gebeurt door Germanen, maar dan naar de andere kant. En om dit fenomeen te verzegelen planten de Galliërs bordjes met Gallische teksten (Frans) langs de ene kant van de weg, de de Germanen Vlaamse bordjes en fietsknooppunten aan de andere kant. Alléén de GR-paden trekken zich niets aan van die grenzen, en lopen vrolijk de grens over, en weer terug, alsof de wereld één broederschap is, alsof alle mensen gelijk zijn, en het eigenlijk niets uitmaakt op welke grond ge woont.

Ook het groot geld trekt zich niets aan van die grens, terwijl de Germanen de noordflank koloniseerden, bouwden de Galliërs hun villa's op de zuidflank, en soms erover, en omgekeerd.

Erger wordt het wanneer de Galliërs de geschiedenis van de Germanen gaan inpalmen en daarmee onze identiteit verkrachten. Wie van onze lezers kent niet de geschiedenis van Liederik en zijn dappere Harelbeekse forestiers? In Harelbeke kreeg hij zelfs een standbeeld rechtover het stadhuis, die eer kreeg zelfs onze internationale bard Peter Benoit niet. Misschien omwille van zijn Franse naam. En aan de Vierschaar, het Germaans gerechtshof, dat intussen verdwenen is, lees ik zowaar en heel verwarrend verhaal over onze Liederik, in het Frans. In het Kluisbos leefden ermieten, neen, geen mieren, maar kluizenaars die in feite struikrovers waren, -een mens kan nu eenmaal niet leven van gebed alléén- en die leefden van het overvallen

Liederik of Liederick, een Harelbeekse held of een struikrover net zoals zijn stiefvader?

van prinsen en prinsessen die het aandurfden van de Toren naar de Vierschaar te reizen. Waarom deden die laatsten dat is een raadsel, op beide plaatsen kunt ge iets eten en drinken, de prijzen verschillen nauwelijks. Natuurlijk niet zo degelijk als op de camping, waar ge de zondag voor 15 Euro een ganse dagschotel kunt verorberen. Liederik zou in feite van een van die zielepoten, oude Keltische mannen met een lange baard, zijn naam gekregen hebben en door hen -ongetwijfeld naar hun beeld en gelijkens- opgevoed geweest zijn. Hoe hij er dan toch in slaagde een prinses te huwen is een raadsel, maar of hij dan nog tijd zou gehad hebben om bossen te komen bewaken in Harelbeke is al helemaal een raadsel. En hoe hij erin slaagde een kleine slanke vogeltemmer te worden, zoals hij op de pomp-sokkel van Harelbeke staat afgebeeld is helemaal onbegrijpbaar: het Franstalig verhaal aan de rechterkant van de holle weg, is dus bijna zeker een vervalsing waarmee de Gallische burens de identiteit van ons Germaans volk proberen te ondermijnen. Overigens, onze Liederik draagt geen c in zijn naam, en heeft zich niet in het Franse Lille-Rijsel gevestigd. En zijn portret in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Kortrijk lijkt noch op de ene noch op de andere. Anderzijds moeten we de Franse tekst respecteren, hij is uitgeplakt bij -en door- de Vierschaar, de rechterlijke macht, de vierde macht, en aan die macht mag niet getwijfeld worden... wil men de wankel democratische instellingen respecteren.

De Vlaamse toren op de altitude 141, naast de toren de werpstenen waarmee de Germanen -zonder succes- geprobeerd hebben het verzetten van de grenspalen tegen te houden, maar het mocht niet baten zodat de mooie Vlaamse toren op Waalse grond kwam te staan. En waarschijnlijk ook de kerhofheuvel 50 meter verder. Onze voorouders zouden zich nog steeds omdraaien onder hun tumulus.

***

Een standpunt *van de werkgroep* Lentefeest Kortrijk

Maatschappelijke vorming versus levensbeschouwelijke vakken

In mei verscheen in de krant De Standaard het artikel "School laat godsdienst vallen voor maatschappelijke vorming" van Klaas Maenhout. Een vrije basisschool in Sint-Martens-Latem start op 1 september met het vak maatschappelijke vorming. De school, die tot geen enkele koepel behoort, voert de uren levensbeschouwing en niet-confessionele zedenleer af. In de plaats komt het vak maatschappelijke vorming. Daarin zal het gaan over identiteit en burgerschap, maar ook over religie, economie, milieu, ethiek en filosofie. Volgens de directeur van de school is dat nodig omdat de opgroeiende kinderen en jongeren geconfronteerd worden met een tijdgeest die nooit zo snel evolueerde en die amper nog refereert aan het maatschappelijke en zingevende kader in het onderwijs.

Patrick Loobuyck (Uantwerpen) pleit zelf al lang voor de invoering van het vak LEF (Levensbeschouwing, Ethiek, Filosofie) op school. Het vak maatschappelijke vorming is daarop geïnspireerd. Het is geen synoniem van niet-confessionele zedenleer. Loobuyck: "Zedenleer valt als levensbeschouwelijk vak onder bijzondere inspectie en is heel sterk gekleurd: het heeft als doel het vrijzinnig humanistisch gedachtegoed te verspreiden."

Het kabinet van Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) stelt dat een vrije school dat perfect kan doen omdat ze volgens de grondwet morele of religieuze opvoeding moet aanbieden. Het gemeenschapsonderwijs, het provinciaal en het stedelijk onderwijs hebben die vrijheid niet. Ze zijn grondwettelijk verplicht alle erkende religies aan te bieden. Wie

dat wil wijzigen, moet artikel 24 van de grondwet aanpakken. Er staat in de grondwet namelijk niet hoeveel uur er gegeven moet worden. Het GO! is bezig om een van de twee uur levensbeschouwing in de derde graad in te vullen met burgerschapscompetenties.

Argumenten van de werkgroep lentefeest Kortrijk.

- In gemeente- en gemeenschapsscholen is hier geen sprake van. Daar heeft elk kind 2u per levensbeschouwing zijn eigen vak en wordt er per jaar meermaals interlevensbeschouwelijk gewerkt om elkaars levensbeschouwing te leren kennen en dus ook te respecteren. Het katholiek net beweert dit ook te doen maar dit is volgens ons onmogelijk zonder de ondersteuning van een leermeester van hun levensbeschouwing. De meeste leerlingen in het lager maken

immers zelf pas kennis met hun levensbeschouwing vanaf het lager onderwijs.

- Wij steunen het belang van morele vorming (indien niet meer op school, waar dan wel???) maar dit kan niet 'ongekleurd' (niemand is écht neutraal) gebracht worden, dus géén eenheidsvak.
- wij hebben leerlingen van 1e tot 6e leerjaar en volgen ze dus hun ganse lagere schoolcarrière, waarbij de leerkracht levensbeschouwing vaak vertrouwenspersoon is door de goede band met leerlingen net doordat het in een kleinere groep is.
- Er is bij ons veel aandacht voor de kinderen: tijd en ruimte om te praten (kring)
- bij afwezigheid van LBV gevaar tot meer vakjesdenken. We denken zelfs

dat indien dit zou uitbreiden er meer scholen uit de grond zouden schieten als bvb. de Ark (Protestants-Evangelisch) of islamitische of joodse ... scholen. Meer segregatie dus en minder dialoog. Kinderen zouden enkel nog horen dat zij het juist hebben en niet meer in aanraking komen met andere levensbeschouwingen en ideeën. Dit zou volgens ons leiden tot meer onbegrip en onverdraagzaamheid en wie weet ook extremisme uiteindelijk.

- Veel kinderen zullen hun eigen levensbeschouwing (want krijgen dit nog zelden van thuis uit mee - vooral RKG en NCZ - voor islam geldt dit minder) niet meer kennen en kunnen dan ook moeilijk vanuit eigen levensbeschouwing in dialoog gaan met andere levensbeschouwingen.

- Het artikel is eigenlijk geen 'nieuws' want in bvb. bepaalde Freinetscholen

werd dit ook al gehanteerd. Zij kiezen om geen LBV aan te bieden.

- Morele vorming wordt altijd gegeven vanuit een bepaald denk-/referentiekader. Wanneer onderwerpen zoals LGBTQIA+, euthanasie, abortus,...aan bod komen, zullen deze helemaal anders benaderd worden door iemand met pakweg een christelijke of islamitische levensbeschouwing dan door een vrijzinnige. Een eenheidsvak kan dus nooit neutraal gegeven worden.

- In de verschillende levensbeschouwingen wordt er gewerkt aan identiteit. Indien we een eenheidsvak creëren dan zal dit minder aan bod kunnen komen doordat dit volledige klasgroepen zouden zijn met grote verschillen in identiteit. Wij zijn van mening dat je eerst je eigen identiteit moet ontwikkelen voor je werkelijk en onderbouwd in dialoog kan gaan met anderen.

ORGANISATIE

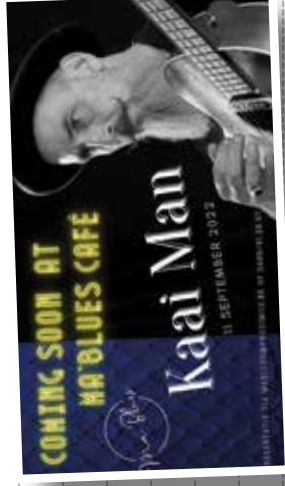
Activiteitenkalender

TIJDSTIP

PLAATS

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
MOZAÏEK	AUGUSTUS WOENSDAG 31/08/2022 OM 19.00 U	Info- en planningsavond vrijwilligers Plantjesweekend Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
WF WAREGEM	SEPTEMBER		DE GEUS
KUNSTKRING DE GEUS	ZONDAG 04/09/2022	Natuurwandeling. Verdere info volgt.	MOZAÏEK
MOZAÏEK, STAD KORTRIJK	ZONDAG 04/09/2022 OM 10.45 U	Vernissage tentoonstelling Marleen Vanlierde - schilderijen	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	DINSDAG 06/09/2022 OM 18.00 U	Themaavond rond online privacy	KORTRIJK
MOZAÏEK EN KOTK	ZONDAG 11/09/2022 OM 18.00 U	Ma'Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul: Kaai Man, Nederlandstalige Blues. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	WE 16-18/09/2022	Plantjesweekend Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
MOZAÏEK	DINSDAG 20/09/2022 OM 19.30	'Help, een tiener in huis' lezing door Heidi Deboosere	MOZAÏEK
MOZAÏEK, HOWEST, AVANSA	ZONDAG 25/09/2022 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
	DINSDAG 27/09/2022 OM 19.00 U	Wetenschapscafé: Pesticiden	
KUNSTKRING DE GEUS	OKTOBER		DE GEUS
ANTIPODE	ZONDAG 02/10/2022 OM 10.45 U	Vernissage tentoonstelling Claude Baert – Schilderijen	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	VRIJDAG 07/10/2022 OM 20.00 U	Reiscafé: Oezbekistan door Thera Brugghe	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	ZONDAG 09/10/2022 OM 18.00 U	Ma'Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul: Guy Verlinde Duo. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
POLYFINARIO	DINSDAG 13/10/2022 OM 19.30	'Rust in je huis, ruimte in je hoofd' een lezing door Nele Colle	MOZAÏEK
MOZAÏEK	ZATERDAG 15/10/2022 OM 18.00 U	De 21e polyquiz van Polyfinario	MOZAÏEK
	ZONDAG 30/10/2022 OM 19.00 U	Jazz op Zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
ANTIPODE	NOVEMBER		MOZAÏEK
KUNSTKRING DE GEUS	VRIJDAG 04/11/2022 OM 20.00 U	Reiscafé:	MOZAÏEK
DE GEUS	ZONDAG 06/11/2022 OM 10.45 U	Vernissage tentoonstelling Martine Depypere – schilderijen	DE GEUS
POLYFINARIO	DONDERDAG 10/11/2022	Geuskeskwis	DE GEUS
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	ZATERDAG 15/10/2022 OM 18.00 U	De grote Polyquiz	MOZAÏEK
MOZAÏEK EN DE KORTRIJKSE VRIJZINNIGE VERENIGINGEN	ZONDAG 13/11/2022 OM 18.00 U	Ma'Blues ontmoetingsmoment rond Blues en Soul: Viktor Puype en Arne Demets. Reserveren via mablues@proximus.be	MOZAÏEK
HV KORTRIJK, MOZAÏEK	VRIJDAG 18/11/2022	"20 jaar Mozaïek", feest van Vrijzinnig Kortrijk met 'de noenkels'	MOZAÏEK
	DONDERDAG 24/11/2022	"20 jaar Mozaïek". Voordracht 'Toestand van de Vrijzinnigheid in België en in de wereld door Yvan Dheur en Anton Van Dyck (De mens.nu)	MOZAÏEK
	DECEMBER		

ANTIPODE	VRIJDAG 02/12/2022 OM 20.00 U	Reiscafé. Thema 'Eilanden'	MOZAÏEK
HUIS VAN DE MENS KORTRIJK	ZONDAG 11/12/2022	Wereldlichtjesdag	MOZAÏEK
HVDM KORTRIJK	WOENSDAG 14/12/2022 OM 19.30	Lezing 'Wijs, grijs en puber' door Jean Paul Van Bendegem	MOZAÏEK
	2023		
ANTIPODE	VRIJDAG 03/02/2023 OM 20.00 U	Reiscafé: Namibië, Botswana en Zimbabwe videoreportage door Sabine Debel	MOZAÏEK
HUJO, MOZAÏEK, HVDM	ZATERDAG 11/02/2023	Voorronde debatwedstrijd 2023	MOZAÏEK
MOZAÏEK, HOWEST, AVANSA	DINSDAG 14/02/2023 OM 19.00 U	Wetenschapscafé: ouderenzorg	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 03/03/2023 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
ANTIPODE	VRIJDAG 07/04/2023 OM 20.00 U	Reiscafé	MOZAÏEK
MOZAÏEK, HOWEST, AVANSA	DINSDAG 18/04/2023 OM 19.00 U	Wetenschapscafé: Arbeidsmarktbeleid	MOZAÏEK

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op
 -> www.debezatse.be
 -> www.vcmozaiek.be
 -> www.vcdegeus.be

De Geus
 Koning Leopold III-plein 71
 8530 Harelbeke
info@vcdegeus.be
www.vcdegeus.be
 Zondag van 10.00u tot 13.00u
 elke donderdag om 19.00u PingPong

VC Mozaïek
 Overleiestraat 15a
 8500 Kortrijk
 056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be

De Bezatse
 Vaubanstraat 8b
 8930 Menen
 056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com
www.debezatse.be

VC Poincaré
 Stormestraat 131/18
 8790 Waregem
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
 Zondag van 10.30u tot 13.30u Praatcafé
 1ste en 3de vrijdag van de maand jongerenpraatcafé

OVM-Avelgem
 Achterhoek 17
 8581 Waarmaarde
 056/64.64.39
ovm.avelgem@scarlet.be
www.ovm-avelgem.be

Kwertoons

in Mozaïek

Het is zeker een genoeg een tentoonstelling van het werk van een talentrijke tekenaar te mogen inleiden wanneer hij zijn artistieke creaties aan het publiek voorstelt.

Anderzijds is het voor mij geen gemakkelijke opgave. We hebben hier immers te maken met cartoons en bij een geslaagde cartoon hoeft nu eenmaal geen toelichting gegeven: de kijker zal immers onmiddellijk het opzet van de tekenaar – in dit geval: de grap – begrijpen.

Veel uiteenzettingen hierover zouden dus weinig of geen relevant resultaat opleveren en dienen dus beter vermeden.

Sta mij toe, in plaats van een conventionele lezing, met U enkele beschouwingen te delen.

Het opzet van de kunstenaar, waar ik zonet naar verwees, is bij veel actuele beeldende kunst, al of niet bedoeld,

minder of helemaal niet duidelijk en men heeft bij wijze van spreken een soort 'handleiding' nodig om tot het doel of de betekenis van het werk te komen. Vaak – zoals schilder Sam Dillemans zei over hedendaagse kunst – *primeert het idee op het metier*. Om het ook met de woorden van Michaël Borremans te zeggen: *tegenwoordig zouden ze willen dat je een ronkende perstekst schrijft voor je begint te schilderen. Dat is nog een erfenis uit de conceptuele periode, toen het idee van een kunstwerk ineens ook het kunstwerk werd.*

Ongetwijfeld handig voor de inleider op een tentoonstelling maar hier dus niet het geval.

Bij cartoons gaat het in de eerste plaats om humor. De Nederlandse filosoof Awee Prins beweert dat humor de zachtaardigste onderkenning is van de waanzin. Ikzelf meen dat, wie de vaak prutsende en

falende mens in zijn denken en handelen observeert, niet anders kan dan met milde ironie, satire of zelf soms cynisme de wanhoop maskeren.

Met wat ik hun behavioristische kijk zou noemen herleiden cartoonisten en komieken de mens met zijn/haar gestuntel tot de karikatuur waarin we, als we eerlijk zijn, vaak onszelf kunnen erkennen.

Ook de 'kwertoons' tonen het vermogen van Kwer om maatschappelijke toestanden gevat op te merken. Letterlijk met scherpe pen – ik bedoel letterlijk scherp in de tekening en figuurlijk scherp in de kritische humor – zet hij zijn kijk op de actualiteit op papier, of beter: tegenwoordig op tablet.

Wat begon, bij het horen van het nieuws op de radio, als krabbeltjes met balpen op een papiertje evolueerden deze tot volwaardige cartoons die met pen werden getekend en met computer ingekleurd en

die tegenwoordig dus rechtstreeks op tablet getekend worden.

Kevin Werbrouck plaatste een aantal jaren geleden enkele cartoons op Facebook. Kwer was geboren en kreeg meteen goede respons. Het resulteerde in de productie van een tweetal cartoons per week waarvan een aantal reeds in boekvorm werden uitgebracht.

Eén vraag die tegenwoordig steeds terugkeert is deze: kan men, – zoals Lectrr, de cartoonist van de Standaard beweert en aan wie de stijl van Kwer wat doet denken, – met alles lachen?

Enige tijd geleden schreef ik in Zoeklicht een artikel over de grenzen aan de vrije meningsuiting waarin ik wees op het feit dat, wat humor en satire betreft, het opvalt hoe cartoonisten, cabaretiërs en comedians steeds vaker aan zelfcensuur lijken te doen. Blijkbaar is dit in de huidige tijdsgeest aangewezen. Nog niet zolang geleden, op de uitreiking van de Oscars, kreeg de presentator Chris Rock een klap van de beledigde acteur Will Smith om een foute grap over de ziekte van diens vrouw. Het kan erger. We herinneren ons ook de wereldwijde hetze en de uitgesproken fatwa tegen de tekenaar naar aanleiding van de Mohammed-cartoons in de Deense krant Jyllands-Posten en hoe Jihadisten de redactie van het satirische blad Charlie Hebdo binnenvielen en er twaalf mensen in koelen bloede vermoorden. We merken ook in de media steeds vaker voorzichtige terughoudendheid. Zo stopte de New York Times enige tijd geleden met de publicatie van politieke cartoons na hevig protest wegens een vermeende antisemitische spotprent over de Israëliëse ex-premier Benjamin Netanyahu.

Kortom: het lijkt erop dat steeds meer personen en in het bijzonder zogenaamde minderheden dienen te worden ontzien om hen niet te kwetsen. Dat is althans bijvoorbeeld ook de huidige boodschap van de zogenaamde 'woke'-adepten. Voor rechts is woke een scheldwoord, voor sommige progressieven is het woke-zijn een uiting van wat we politieke correctheid kunnen noemen. Het begrip 'woke', dat komt uit de Afro-Amerikaanse spreektaal en via de beweging Black Lives Matter tot ons idioom ging behoren, betekent letterlijk 'ontwaakt'.

Bijgevolg kunnen we het woke-zijn dus best omschrijven als het wakker worden, of m.a.w. alert zijn voor sociaal onrecht, in het bijzonder tegenover minderheden in onze samenleving. Hier, samen bijeen in het Vrijzinnig centrum, zou men geneigd kunnen zijn met dergelijke levenshouding op het eerste gezicht ook naar de vrijzinnigheid te verwijzen. Voor de vrijzinnige humanist – die tussen haakjes in Vlaanderen feitelijk ook tot een minderheid behoort – primeert de menselijke waardigheid. Sociale rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid, mensenrechten en inclusiviteit zijn levensbeschouwelijke bouwstenen voor het creëren van een (betere) humane samenleving. Bijgevolg zou men de vrijzinnige humanist dus logischerwijs als woke kunnen bestempelen. Wat echter op het eerste gezicht logisch lijkt klopt niet altijd. Ilya Leonard Pfeijffer schreef een tijd geleden in De Standaard dat woke-denken een religie geworden is en tot een religie behoren is wel het laatste waar een vrijzinnige van verdacht, laat staan beschuldigd, wil worden. In maart hield het Humanistisch Verbond

Bijgevolg kunnen we het woke-zijn dus best omschrijven als het wakker worden, of m.a.w. alert zijn voor sociaal onrecht, in het bijzonder tegenover minderheden in onze samenleving.

Hier, samen bijeen in het Vrijzinnig centrum, zou men geneigd kunnen zijn met dergelijke levenshouding op het eerste gezicht ook naar de vrijzinnigheid te verwijzen. Voor de vrijzinnige humanist – die tussen haakjes in Vlaanderen feitelijk ook tot een minderheid behoort – primeert de menselijke waardigheid. Sociale rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid, mensenrechten en inclusiviteit zijn levensbeschouwelijke bouwstenen voor het creëren van een (betere) humane samenleving. Bijgevolg zou men de vrijzinnige humanist dus logischerwijs als woke kunnen bestempelen. Wat echter op het eerste gezicht logisch lijkt klopt niet altijd.

Ilya Leonard Pfeijffer schreef een tijd geleden in De Standaard dat woke-denken een religie geworden is en tot een religie behoren is wel het laatste waar een vrijzinnige van verdacht, laat staan beschuldigd, wil worden.

In maart hield het Humanistisch Verbond

en de Vrijzinnige Dienst Universiteit Antwerpen een symposium over (zelf) censuur en cancelcultuur met o.a. de vraag of woke een bedreiging vormt voor de vrijheid van denken. Het lokte een vlamme kritiek op het initiatief uit van een columnist in De Morgen omdat er geen woke-aanhangers in het debatpanel vertegenwoordigd waren. Dit klopte wel maar het belette niet dat het stellen van de vraag volgens mij terecht was. Inderdaad: de slinger dreigt de andere kant uit te gaan als woke-activisten aansturen op het annuleren van meningen of grappen die beledigend of kwetsend zouden zijn voor sommige groepen. We kunnen natuurlijk niet ontkennen dat er mensen van kleur, vreemdelingen, moslims, lgbtq, en andere groepen in de maatschappij nog steeds gediscrimineerd worden, onder meer op het gebied van huisvesting, van werk, opleiding en dergelijke. Al dient onmiddellijk hieraan toegevoegd dat – wat ik kort door de bocht maar gemakshalve ‘bij ons’ zal noemen – vaak alleenstaanden, armen, mensen aan de onderkant van de samenleving en anderen die door de mazen van het sociaal vangnet tuimelen door dezelfde problemen getroffen worden. Toen Marieke Lucas Rijneveld door haar

uitgeverij was aangezocht voor de vertaling van de toespraak door Amanda Gorman op de inauguratie van President Joe Biden vond een aantal wokers dat de vertaling aan een zwarte vertaler/vertaalster toekwam. De witte Rijneveld kon zich volgens hen onvoldoende inleven in de specifieke situatie van de zwarte (bedoeld werd: gediscrimineerde) medemens en Rijneveld zou uiteindelijk de opdracht teruggeven. Het leverde meteen verontwaardiging op van mensen uit rechtse hoek die spraken van censuur en omgekeerd racisme.

Het risico lopend volledig onterecht in het kamp van uiterst rechtse provocateurs te worden gestopt kan ik mij ergeren aan sommige onverdraagzame standpunten

van de wokers die de absolute waarheid menen in pacht te hebben. Het beperkt de vrijheid van denken, toch dé methode van de vrijzinnige, en legt de vrije meningsuiting aan banden.

In verband met beperkingen en censuur wil ik nog wijzen op een soort ‘nieuwe preutsheid’, een mentaliteitsverandering die men vandaag in de publieke ruimte kan vaststellen. Ik heb geen idee wat de aanleiding of de reden hiervan kan zijn maar ik stel het met U vast dat de klok dreigt jaren te worden teruggedraaid.

In januari 1977, stelde ik in een Kortrijkse galerij tekeningen tentoon waarvan enkele met een licht erotische thematiek. Groot was mijn verbazing toen ik op een avond vaststelde dat enkele van de meest expliciete tekeningen, weliswaar tijdelijk, waren verwijderd. Blijkbaar had in dezelfde ruimte die middag een vergadering van lokale burgemeesters plaatsgevonden – aanleiding was de nakende fusie van gemeenten – en men had, naar men beweerde, de werken verwijderd om, ik citeer, ‘de aanwezigen niet af te leiden.’ Dat de burgemeesters in die tijd praktisch allen van CVP-signatuur waren zal naar alle waarschijnlijkheid een rol hebben gespeeld. Hoewel de suprematie van

de Katholieke Kerk in die periode reeds tanende was had zij politiek nog grote invloed op de wetgeving, vooral i.v.m. ethische kwesties: verkoop van anticonceptie, homoseksualiteit, abortus en euthanasie. Mensen van mijn generatie herinneren zich nog hoe opvoeringen van toneelstukken werden verboden, met van pornografische inhoud beschuldigde boeken uit de winkelrekken gehaald en kunstwerken uit galerijen verwijderd werden. De jeugd echter had zich in groten getale van het geïndoctrineerd zondebesef bevrijd. Schaamte voor het lichaam en problemen met seksualiteit behoorden eens en voor altijd, zo dacht men, tot het verleden.

Het wekt dan ook enige verbazing wanneer we vaststellen dat er in de openbare ruimte thans een tegenomen verpreutsing kan worden vastgesteld.

Treffend voorbeeld zijn de overigens mooie reclamefoto’s – met de slogan Beter drinken, beter leven – voor het drinkwatermerk Spa van de nu 61-jarige Linda Deplacie. Op de foto’s, respectievelijk uit 1985, 2002 en dit jaar, zijn de tepels van de naakte borsten van het model te zien. Onze nationale spoorwegaatschappij NMBS besloot op de reclameborden in haar stations onderaan een stuk van de foto’s te verwijderen zodat de tepels niet langer zichtbaar zijn. Hetzelfde gebeurde trouwens ook met de foto’s in het straatbeeld in 1985 toen Paus Johannes Paulus II ons land bezocht.

Zijn gevoeligheden opnieuw ingegeven door geloof, zijn die gevoeligheden de oorzaak van deze jammerlijke mentaliteitsverandering? Wellicht zal de meerderheid van huidige katholieken niet langer gechoqueerd worden door een blote tepel maar is dit bijvoorbeeld ook het geval voor bepaalde moslims en orthodoxe joden? Moet met die gevoeligheden in het openbaar domein rekening worden gehouden en zal één of andere politicus in musea de beelden van dames met ontblote boezem straks een bustehouder voorbinden?

Het brengt me terug bij de vraag of met alles gelachen mag worden. Voor mij mag een goede cartoon best oneerbiedig en niet altijd politiek correct zijn. De cartoon mag spottend, voor sommigen zelfs beledigend zijn. Het gaat uiteindelijk om de vrijheid van de tekenaar en in beste geval door de (grijns)lach bevrijdend voor de kijker zijn.

En zo zie je maar, dames en heren, het is dan toch een lezinkje geworden.

***

LEZING: HELP, EEN TIENER IN HUIS! Door Heidi Deboosere

DINSDAG 20 SEPTEMBER OM 19U30

Kleine kinderen, kleine zorgen – grote kinderen grote zorgen. Het klinkt cliché, maar met het aanbreken van de puberteit hebben we het als ouders niet altijd gemakkelijk. Het voelt alsof we geen vat meer hebben op zoon- of dochterlief. Het lijkt erop dat de vrienden, de schermen, het verleggen van grenzen en de vrijheidsdrang tussen ons en onze kinderen in komt te staan. Maar is dat wel zo? Hoe belangrijk zijn we voor onze kinderen in de tienerjaren? Hoe kunnen we tot hen doordringen zonder de zeurende ouder te zijn? Hoe vermijden we dat onze kinderen de deur achter zich dichtgooien en wij verweesd achterblijven? Spreekster Heidi Deboosere van www.opvoedingstips.be is zelf moeder van 4 kinderen. Ze coacht ouders bij de aanpak van kinderen die te maken hebben met gedrags-, emotionele-, psychosociale problemen en/of moeilijkheden in de opvoeding.

Praktisch:

Locatie: VC Mozaïek

Inschrijven via kortrijk@demens.nu of 056 25 27 51

Opgelet: de plaatsen zijn beperkt!

Deelnemen is kosteloos.

RUST IN JE HUIS, RUIJTE IN JE HOOFD Door opruimcoach Nele Colle

DINSDAG 13 OKTOBER OM 19U30

Je blijft maar opruimen?
Je komt niet tot rust in je eigen huis?
Overvolle kasten, maar hoe begin je eraan?
Je wil meer tijd om te doen wat jij wil?
Hoe doe ik afstand van mijn spullen?
Waar kan ik ermee heen?
En hoe hou ik het opgeruimd?

Een interactieve lezing over ontspullen, opruimen en organiseren en hoe dat leidt tot een eenvoudiger en duurzaam leven. Over een leven van meer met minder.

Na deze avond ga je naar huis met veel zin en praktische, duurzame tips om opnieuw rust en overzicht te creëren waar het even zoek was.

Praktisch:

Locatie: VC Mozaïek

Prijs: gratis

Inschrijven:

via het huisvandeMens Kortrijk > 056 25 27 51 of kortrijk@demens.nu

EVA22-04 *(Enhanced Vigilance Activities)* en zijn thuisfront

Het is een koude, maar hemelsblauwe dag geweest. Ik bevind me op de luchtmachtbasis te Amari, Estland. Hier zijn, telkens voor twee maanden, een 65-tal Belgische militairen ontplooid in het kader van een F-16 opdracht (NATO response to RUS activities in Ukraine).

De leden van het detachement EVA22-04 werden heel laat voor deze opdracht getasked. Deze zending diende zich onverwacht en op relatief korte termijn aan.

Hoewel vele deelnemers een of meerdere zendingen achter de rug heeft, is dit niet evident. Als ik het woord 'klearstomen' gebruik dan denk ik ook en misschien wel in de eerste plaats aan de geliefden die in België achtergebleven zijn en op korte tijd hun voorzieningen moesten treffen

om deze periode van afwezigheid te kunnen overbruggen. Er moet van alles gebeuren: financiële zaken moeten geregeld worden, afspraken moeten gemaakt worden voor de opvang van de kinderen, er worden daar waar het kan nog kwaliteitsvolle momenten ingelast met diegenen die men graag ziet enz.

Ik kijk uit het venstertje van m'n container en bedenk dat het detachement weldra 'halfway' is.

Het detachement heeft een relatief mooie zending, op groepsniveau althans. Maar ook nu weer worden we geconfronteerd met moeilijke thuissituaties. Inherent aan het leven is dat er nu en dan slecht nieuws komt van het thuisfront, dat er nu eenmaal dingen gebeuren waar we geen controle over

Cindy DE MEYER, Moreel
consulente voor deMens.
nu @ Defensie

hebben en dit is in dit theater niet anders.

Als iemand waarvan je houdt naar het ziekenhuis moet, dan wil je er graag bijzijn, zo vlug mogelijk, meegaan tot aan de deur, zien hoe het met hen gaat, hun hand vasthouden en bemoeidigende woorden fluisteren.

Als je iemand verliest die je graag ziet, dan kan de afstand zwaar doorwegen. Ver van huis kunnen de gevoelens van machteloosheid veel groter worden.

Zorgen aanpakken die op ons afkomen in familiaal verband vergt tijdens een buitenlandse opdracht vaak meer weerbaarheid en soepelheid. Je vertrouwde omgeving is er niet om raad en advies te vragen.

Slecht nieuws ontvangen van thuis: het laat me niet los. Gaat het goed op het thuisfront, dan gaat het met de militair meestal ook goed. Ook dat hoort bij het militair zijn. Ook dat zit in het begrip 'readiness'.

De nacht brengt niet minder gedachtestromen met zich mee. Ik bedenk dat het als militair ook niet gemakkelijk moet zijn om te communiceren over intense emoties via de telefoon. Op zulke momenten sta ik extra stil bij de ondersteunende rol die we als moreel consulent tijdens operaties kunnen vervullen. Dergelijke aandacht laat zich niet in protocollen vangen.

Bij operationele inzet zijn er altijd zingevingsvragen die op de loer liggen. En aangezien in het leven heel veel rond relaties draait, is het ook niet verwonderlijk dat diverse gesprekken niet enkel om bekommernissen over de inhoud van de functie of de opdracht hier in Amari gaan, maar vaak gerelateerd zijn aan de relaties die men thuis heeft. Het is dan ook goed dat leidinggevend, ook hier, ruimte scheppen voor de zorg voor die verschillende systemen.

De volgende dag doe ik m'n dagelijkse ronde. Deze keer hebben we het over het doel dat we allen dienen, over dat onze democratische rechten en vrijheden, over het feit dat die niet gratis zijn en vele menselijke offers vragen. We hebben het over 24 februari 2022 toen we bruusk wakker werden en vernamen dat Poetin in alle vroegte (onze tijd) Oekraïne was binnen gevallen.

***

laatsteloodjes

.be

Anne-Flor Vanmeenen in het huizenvandeMens Brugge

laatsteloodjes.be leert vertrouwd en vaardiger omgaan met afscheid

<http://laatsteloodjes.be> is een nieuw platform van de huizenvandeMens in West-Vlaanderen dat de verschillende facetten van de dienstverlening rond het levenseinde en afscheid bundelt op een overzichtelijke manier. Je vindt er inspiratie, aanknopingspunten, doorverwijzingen en tips. Alles wat je nodig hebt om (zo) voorbereid (mogelijk) afscheid te nemen.

Niemand ontkomt aan afscheid nemen. Afscheid van een ander, afscheid van je eigen leven. Toch gaan mensen hier vaak onbeholpen en onzeker mee om. De vertrouwdheid met afscheid nemen en sterven is verloren gegaan.

Om mensen vertrouwd en vaardiger met afscheid te leren omgaan ontwikkelde het huizenvandeMens het platform 'Laatste loodjes': <http://laatsteloodjes.be>. Hier wordt op elke mogelijke situatie ingegaan: je eigen wensen bij het levenseinde regelen, een acute stervenswens, een rouwproces... Het platform speelt in op behoeften of beleving en biedt handvatten, inspiratie en tips zowel voor particulieren als voor professionals. Je vindt er alles wat je nodig hebt om (zo) voorbereid (mogelijk) afscheid te nemen. Een miniblog serveert regelmatig hapklare nieuwtjes.

Anne-Flor Vanmeenen, consulent huizenvandeMens en initiator van het project: "De situatie waarin mensen verkeren kan divers zijn. Misschien helpt het om te praten. Misschien wil men gewoon informatie. Misschien zoekt iemand net dat perfecte boek om in gesprek te gaan met de kinderen. Misschien brengt het neer-

schrijven van zijn of haar levensverhaal een stuk rust en vrede voor iemand. Elk situatie, elke persoon is anders. Onze dienstverlening is dan ook maatwerk. Vandaag zoeken mensen volop nieuwe manieren van zingeven en 'omgaan met'. In deze zoektocht willen we een ankerpunt bieden. Zodat het einde van het leven evenveel zorg krijgt als het begin. Zodat die laatste loodjes eindelijk wat minder zwaar wegen."

Info/interview rond het project: Anne-Flor Vanmeenen, consulent huizenvandeMens Brugge, T 050 33 59 75 anneflor.vanmeenen@demens.nu

Algemene info: Lieve De Cuyper, communicatieverantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West-Vlaanderen, 0485 37 35 85 lieve.decuyper@demens.nu

***

WORD LEERKRACHT NIET- CONFESSIOONELE ZEDENLEER

Beste Vrijdenker,

Wil jij mee het verschil maken en jongeren kritisch leren denken in een wereld die bol staat van misleiding, fake news en complottheorieën? Overweeg dan om leerkracht niet-confessionele zedenleer (NCZ) te worden.

Ben je (m/v/x) vrijdenker, filosoof, moralist, humanist, rationalist, kritisch denker, eco-modernist, effectief altruïst, atheïst... of een fijne mix van dit alles?

We need you for NCZ!

NCZedenleer.be
vrijzinnig humanisme • in de klas •••

Werken met jongeren in de klas is sowieso kicken! Iedereen zou het eens moeten proberen. Misschien blijkt het wel jouw passie!

Bekijk hier de mogelijkheden van(uit) jouw diploma:

www.rikz.be

Elucubrations

oude brompot

van een

In het kunstmatige universum van het kapitalisme en de techno wetenschap, gefundeerd op excessen en gigantisme, zijn wij constant aangespoord om onze lichamelijke, intellectuele, professionele en sociale limieten te verleggen. Zelf de notie van een limiet is ondenkbaar geworden. {Nog iemand een cookie?}

Publiciteit is niets anders dan toxische culturele afval. Ze heeft met haar manipulerende boodschappen (super, hyper, mega, buy this buy that) als voornamelijk effect het propageren van de heersende ideologie. Door ons wijs te maken dat het overbodige absoluut noodzakelijk is, stimuleert de publiciteit onnutte en soms schadelijke impulsieve aankopen.

{De nieuwe onmisbare digitale saladoetiquette: deze week in de

supermarkt, volgende week op het containerpark}.

De dictaten van de mode dringen ons het ideaal van 'het perfecte lichaam' en 'de eeuwige jeugd' op, Een lichaam onderworpen aan Hollywood normen, een sportief 'gebeeldhouwd' lichaam, gemedicaliseerd, geaseptiseerd, gebotoxerd, gelobotiseerd.

De waan van de dag normaliseert niet alleen dominantie, macht, agressiviteit en leugen maar ook het idee van oneindig en eeuwig.

{Oneindige mogelijkheden en megabytes om sfeervol te bullshitten op Fakebook en zich gaga te Tiktokken op E-buy. Life in plastic is fantastic}.

De porno-industrie herleidt seksu-

aliteit tot een slecht geacteerde kinky gefilmde sportprestatie. Aan allerlei perverse psychopathische verlangens mogen er geen grenzen zijn, als het maar de kassa doet rinkelen.

{Het cliché draaiboek gaat als volgt: een naakte kasteelvrouw telefoneert; onmiddellijk staat een loodgieter aan de deur; een penetratie laat niet lang op zich wachten.

Compleet onwaarschijnlijk, probeer eens een loodgieter te vinden, het kan maanden duren voor hij kan komen}.

De verheerlijking van geweld is de basis van ongeveer elk scenario voor film, videospel tot zelfs kleuteramusement. De blanke macho-man is natuurlijk altijd de winnende held die, wapens in de hand, gerechtigheid en bescha-

ving brengt. Zelden zijn problemen collectief en geweldloos opgelost.

{Wie huppelt vrolijk door het bos en schiet op alle spleetogen? Het is Rambj}.

De 'hardwerkende mens' wordt bewierookt door de goed verdiende leidende politieke klasse en uitgedaagd om meer te verdienen door nog harder te werken, zich eeuwig bij te scholen, de concurrenten te verslaan en zich de uiterlijke kentekens van het 'maatschappelijk geslaagd zijn' aan te schaffen.

You must be top, only the strong survive. Het is een verplichting om een bitch of een klootzak te zijn, Be a winner or die trying.

{Wie niet rijk en beroemd is op zijn vijfendertigste is een sukkel}.

Onbegrensde consumptie is een sociale plicht, een 'way of live', het enige ideaal van de moderne beschaving. Consumptie is de nieuwe diviniteit en shopping een ritueel. Men

moet kopen, verslijten, wegwerpen en vervangen aan een stijgend tempo. Er bestaan zelfs lijsten van dingen die je moet gedaan hebben voor je sterft.

{Onlangs, ben ik met Kut-Air op reis geweest naar de Chinese muur. Maar ik heb er niet durven naar kijken want het stond als laatste op mijn Bucketlist}.

Het onderwijs is een voorbereidende competitie voor de winnaars en verliezers van de arbeidsmarkt. Het is niet genoeg om constant bij te scholen, het kan nog altijd meer en vooral vlugger en vlugger. En er is haast bij.

{De gechronometreerde gewonnen tijd is gebruikt om nog verder te kunnen gaan. Maar waar naartoe???

De reorganisatie van de arbeidsmarkt heeft als enig doel het verhogen van de rentabiliteit en het vermeerderen van de winstmarges. De keiharde concurrentie eist altijd meer van de gewone loontrekker: individuele evaluatie van de prestaties, systematische controles, het stellen van 'targets',

intensificatie van de arbeid, flexibiliteit, blootstelling aan allerlei ziekmakende ongemakken, inkrimping van de effectieven, te kort aan middelen, verlenging van de verplaatsingstijd, rekbare uurrooster, angst voor het ontslag, pesterij, seksueel misbruik, de lijst is te lang om op te sommen en wij hebben haast.

De gevolgen zijn uitputting, meer arbeidsongevallen, beroepsziektes, stress, burn-out en ook zelfmoord. Na een aantal jaren is de citroen uitgeperst en weggegooid.

{Van de gowleider moeten er meer Vlaamse liedjes op de VRT. Hoe kom het dat men in de ochtendshow nooit het liedje draait "t zijn zotten die werken" van Juul Kabas. 't Is toch niet in 't Waals gezongen?}

De mythe van de groei is een mooi sprookje verspreid door sommige fils-à-papa economen aan wie, in hogere scholen, geleerd en ingepompt is dat economische groei de ongelijkheid vermindert. Goed nieuws voor de

economie: in 2021 is, volgens het Teevee-joernal, het aantal miljardairs met een paar honderd gestegen. Ergens in een krant staat een kort fait-divers: het aantal ondervoede mensen in diepe armoede is in 2021 met 120 miljoen gestegen.

Grote winsten op de beurs met het verhandelen van aandelen in b.v. de cacao-business wil ook zeggen dat tienduizenden cacao-boeren in de miserie belanden.

{De ene zijn krentenbrood is de ander zijn hongerdood}.

Time is money. Om een idee te hebben van hoeveel een miljard is laat ons één Euro vervangen door één seconde, 60€ is dus één minuut en dus 3600€ één uur.

Neem de rekenmachine: 1 miljoen Euro is, omgezet in tijd, tussen elf en twaalf dagen.

En, hou je vast: Eén (1) miljard Euro is éénendertig (31) jaren.

{Vergeleken met een miljardair is een

miljonair dus een grote sukkelaar}.

Angst voor de dood wordt vermeden door het ontkennen van de vergankelijkheid. Een boulimie van materiële goederen moet ons afleiden van existentiële problemen.

Het 'meer hebben' vervangt het 'meer zijn'.

De zoveelste illusie van de techno-wetenschappen is het ontkennen van grenzen aan de levensduur. Maar technologie, die verondersteld is om problemen op te lossen is er dikwijls de oorzaak van. Het summum van dit soort denken is het 'transhumanisme:' For ever jong, weetjewel.

{In de Siliconvalley 's van deze wereld is oud worden een ziekte als een andere en techno-wetenschap heeft de alwetende godsdienst uit het verleden vervangen}.

Oorlog zit in het kapitalisme als regen in de wolk. De best draaiende industrie is de wapenindustrie. Af en toe moet alles plat worden gegooid om de stock te liqui-

deren en plaats te maken voor moderner. Met de beschikbare atoomkracht kan men tientallen keer de planeet oplazen. Eén keer is blijkbaar niet genoeg,

{Het is onnozel om duur atomisch materiaal te bezitten en blijven prutsen met ouden broel. Xi-J, Joe of Vladi maak een einde aan de suspense en heb het lef om op die rode knop te duwen. Zo niet, kom overeen en denk misschien aan ontwapenen}.

Vrijheid maximaal inperken om zijn volk gelukkig te maken is de natte droom van elke potentiële tiran. De gevangenen zitten vol met mensen die dachten dat 'vrij zijn' juist niet in een prison zitten was.

In veel landen leven mensen in orwel-lianese systemen (Big Brother is watching you).

Het is evident in Noord-Korea, het land van de kalme ochtend en de slechte coiffeurs, en in Saoedi-Arabië waar vrede en jihad hand in hand bedevaarten. En ook in China waar modern kapitalisme en traditioneel stalinisme verenigd zijn in een triomfant imperialisme. In andere landen is het minder opvallend maar zij zijn ook goed bezig. Vrijheid is slavernij, onwetendheid is macht, oorlog is vrede, haat is liefde en arbeid macht frei.

{Gelukkig blijft Vlaanderen "verlicht", je kun het 's nachts zien liggen vanuit het ISS-ruimte station}.

De huisjesslak bouwt haar delicate schelp door alsmaar bredere lagen toe te voegen, dan stopt ze bruusk en begint met smallere krullingen te maken. Een enkele bredere krulling meer en de schelp zou zestien keer groter worden. In plaats van te zorgen voor het welzijn van het dier zou de schelp gewoon hinderlijke ballast zijn en de slak doen sterven.

{Zou de mens zich niet beter laten inspireren door gasteropoden in plaats van door fanatieke neoliberale geldwolven, geschifte religieuze gekken, fascistoïde nationalist of agressieve productivistische stalinisten?}

***

ONS PLANTJESTEAM ZOEKT VERSTERKING

16, 17 EN 18 SEPTEMBER 2022

Kom mee azalea's verkopen met ons team.

Ben jij een geboren verkoper? Wil je een verschil maken voor mensen met kanker? Heb je nog een lege agenda op 16, 17 of 18 september? En zin om met ons team een leuke tijd te beleven? Dan heeft Kom op tegen Kanker jou nodig!

Ook wij zoeken nieuwe vrijwilligers om ons plantjesteam te versterken en azalea's te verkopen tijdens het jaarlijkse Plantjesweekend. De opbrengst gaat naar betere zorg voor mensen met kanker en hun naasten. Meld je nu aan via www.vcmozaiek.be of stuur een mailtje naar kotk@vcmozaiek.be. Dan bezorgen wij je alle nodige informatie en een vrijwilligersfiche waarop je concreet kan aangeven wanneer je vrij bent om mee te helpen.

Tijdens een info- en planningsvergadering op woensdagavond 31 augustus verneem je alles over onze aanpak om er opnieuw een daverend succes van te maken. Afspraak in het Mozaïekcafé om 19 uur (Overleiestraat 15a, Kortrijk)

MA'BLUES Kaai Man

11 SEPTEMBER 2022

Het soloproject van Fred Verhaegen (Mambo Chillum, Durango) giet blues, gospel en kleinkunst in Vlaamstalige liedjes, die hij zelf omschrijft als Nederswamp, recht uit het hart, doorspekt met hoop en geloof... en een vleugje medeleven. 'Voor mij is het allemaal begonnen met een voorliefde voor de blues en americana. Zowat dertig jaar geleden kocht ik mijn eerste mondharmonica; het was liefde op eerste gezicht. Al snel richtte ik Mambo Chillum op. Na de opnames van ons eerste album gingen we prematuur de belpopgeschiedenis in. Na de split besloot ik een gitaar te kopen. Niet veel later ontstond Durango, waarmee ik twee albums opnam. De rock-'n-roll levensstijl begon zijn tol te eisen. Het oorspronkelijke plan was om een sabbatjaar te nemen, maar het werden twintig leerrijke jaren. Intussen koesterde ik een vage droom: 'Als ik ooit weer liedjes ga schrijven, zal het in het Nederlands zijn.' En zo zijn we bij Kaai Man aanbeland. Hoewel ik niet bezig ben met het proberen mezelf te onderscheiden, denk ik dat het Nederlands in combinatie mijn swampy en americana getinte songsmederij iets hedendaags en authentieks oplevert. Dit is niet zozeer een bewuste keuze, het is me eerder overkomen'.

Praktisch:

Datum: zondag 11 september 2022 om 18.00 u. Optreden om 19.30 u

Plaats: vc Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Ingang: leden HV Kortrijk: 8.00 €, Niet-leden HV Kortrijk: 10.00 €

We werken volgens de op dat moment geldende anti-corona maatregelen.

Graag inschrijven via mablues@proximus.be of 0486/312897.

Steun voor Oekraïne

Op maandag 23/05/2022 hebben we met de Kortrijkse vrijzinnige wereld en Stad Kortrijk de Oekraïense vluchtelingen en hun buddy's in Kortrijk ontvangen. Verschillende stadsdiensten en organisaties boden hun hulp aan en maakten de vluchtelingen wegwijs in het leven alhier en de mogelijkheden op alle kansen hier. Een geslaagde avond met meer dan 150 aanwezigen.

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift

juli - augustus 2022

tweemaandelijks tijdschrift jaargang 47 nr.4

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menein | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

